

Arkivsak

26/08814-1

Saksbehandler

Måns Petter Davidson

Saksgang

Hovedutvalg for næring, klima og miljø

Fylkesutvalget

Fylkestinget

Møtedato

03.06.2026

09.06.2026

16.06.2026

Energiproduksjon

Innstilling fra fylkesdirektøren

Saken tas til orientering

Sammendrag

Fylkestinget vedtok i sak 146/25 at det skulle legges fram en samlet sak om hvordan Vestfold fylkeskommune kan øke produksjonen av fornybar energi på egne bygg og arealer.

Administrasjonen har gjennomgått vedtakets fire punkter og vurderer at intensjonene i vedtaket allerede ivaretas gjennom pågående og etablert arbeid. Det foreligger omfattende kartlegginger og analyser av energibruk, bygg og arealer, konkrete ENØK-tiltak og utbygging av solenergi, samt etablerte samarbeidsarenaer med kommuner og næringsliv. Videre håndteres investeringsbehov gjennom ordinære budsjettprosesser. På denne bakgrunn legges saken fram til orientering, uten forslag om nye tiltak eller utredninger.

Bakgrunn og saksgang

- FT 71/24 «Tiltak på fylkeskommunal eiendom for økt produksjon av fornybar energi og for avlastning av strømnettet»
- HNK 73/24 «Finansiering av tiltak for produksjon og lagring av fornybar energi på fylkeskommunal eiendom høst 2024»
- FT 151/24 «Etablering av energiselskap i regi av Vestfold fylkeskommune - en vurdering»
- FT 87/25 «Etablering av energiselskap i regi av Vestfold fylkeskommune»
- FT 146/25 Etablering av energiselskap i regi av Vestfold fylkeskommune – ny sak til FT-sak 87/25

Fylkestingsvedtak i sak 146/25:

Det legges fram en samlet sak om hvordan Vestfold fylkeskommune kan øke produksjonen av fornybar energi på fylkeskommunens bygg og øvrige arealer. Utredningen skal som minimum omfatte:

1. *Tiltak på egne bygg: En vurdering av energitiltak på fylkeskommunale bygg, inkludert ENØK, solceller, termiske løsninger og energilagring. Saken skal gi en oversikt over bygninger og eiendommer som egner seg for produksjon av fornybar energi (solkraft), basert på gjennomført kartlegging og lønnsomhetsvurderinger, herunder rapport fra Asplan Viak.*
2. *Utnyttelse av arealer ved avtaler med private: En vurdering av hvordan fylkeskommunale arealer kan tas i bruk til energiproduksjon gjennom avtaler med private aktører på markedsmessige vilkår. Saken skal beskrive en modell for forretningsmessige avtaler med private selskaper, inkludert rammer for utlysning av anbudskonkurranser og relevante eksempler. Saken skal også gi en vurdering av det langsiktige inntekspotensialet for fylkeskommunen ved inngåelse av avtaler med private selskaper på markedsmessige vilkår.*
3. *Samarbeid og lokal kraftproduksjon: En vurdering av muligheter for samarbeid med kommuner og næringsliv, og hvordan slike løsninger kan bidra til økt lokal kraftproduksjon uten at fylkeskommunen etablerer et eget energiselskap.*
4. *Investeringsbehov vurderes i budsjettforslag 2027 og økonomiplan 2027 – 2030.*

Administrasjonen redegjør i denne saken for hvordan disse punktene følges opp.

Hovedutvalg for næring klima og miljø innstiller til fylkesutvalget. Fylkesutvalget innstiller til fylkestinget, som fattet endelig vedtak.

Saksopplysninger

Vestfoldplanen har som ett av fem hovedmål å øke energiforsyningen. Dette hovedmålet er grunnleggende for fylkeskommunens arbeid, og danner utgangspunktet for en rekke oppgaver og aktiviteter som fylkeskommunen følger opp innenfor sitt ansvar og handlingsrom.

Avsnittene under redegjør for hvordan vedtakspunktene fra sak 146/25 følges opp som en del av det helhetlige og langsiktige arbeidet som er allerede forankret i Vestfoldplanen.

Vedtakspunkt 1: Tiltak på egne bygg

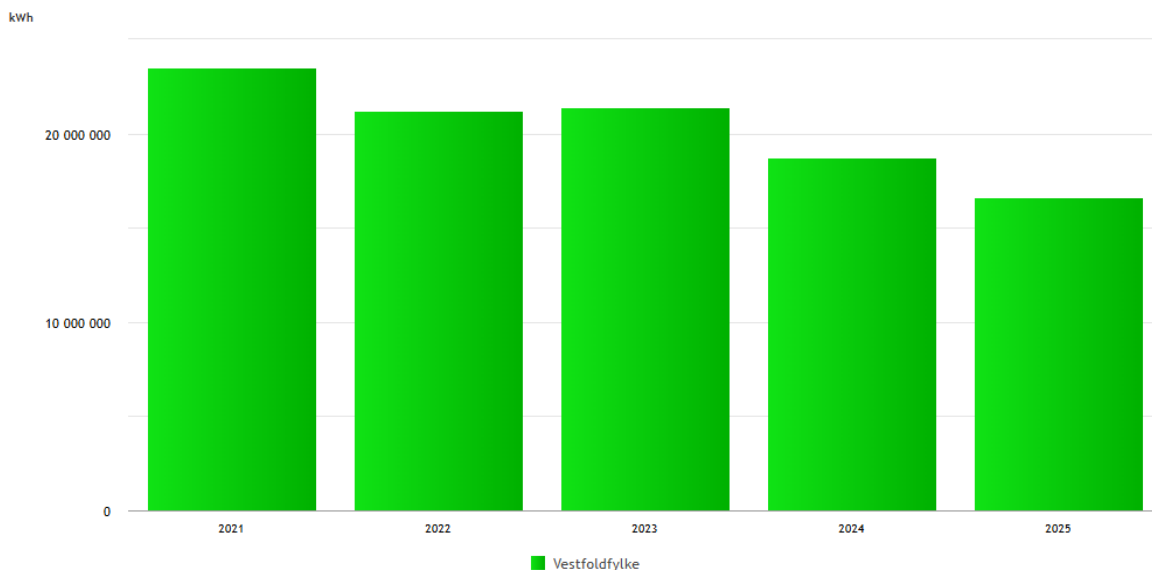
Arbeidet med energitiltak i fylkeskommunens bygningsmasse er veletablert og følges opp som en del av eiendomsforvaltningen. Over flere år er det gjennomført kartlegginger av energibruk og teknisk tilstand i byggene, som gir et solid grunnlag for å prioritere både ENØK-tiltak og lokal energiproduksjon. Dette omfatter blant annet en mulighetsstudie med rangering av aktuelle bygg basert på energiproduksjon, økonomi, klima og tekniske forhold (vedlagt rapport fra Norconsult), og samlet potensial for solkraft, herunder også vurdering av grå arealer (vedlagt rapport fra Asplan Viak).

På bakgrunn av kartleggingene er det allerede gjennomført mange konkrete tiltak. Innen egen energiproduksjon er det gjennomført en betydelig utbygging av solcelleanlegg på fylkeskommunens bygg. I perioden 2022–2023 ble det installert solceller på 13 bygg, med en samlet årlig produksjon på om lag 0,8 GWh.

Dette arbeidet er videreført i 2024 og 2025, med utvidelse av solcelleanlegg blant annet på Fylkeshuset og folkehøyskolen. I tillegg er det søkt om midler for ytterligere utvidelse av solcellekapasiteten på Thor Heyerdahl videregående skole og Melsom videregående skole, med

en planlagt økning på om lag 200 kW. Harriet Backer videregående skole planlegges også med et betydelig solcelleanlegg.

Samtidig er det igangsatt og delvis gjennomført en rekke ENØK-tiltak i bygningsmassen. Dette omfatter blant annet utskifting til LED-belysning, oppgradering av tekniske anlegg og forbedret energistyring. Flere av tiltakene er gjennomført, mens andre er identifisert gjennom tilstandsvurderinger og ligger klare for prioritering og gjennomføring. Figuren under viser reduksjon i energibruk i fylkeskommunens bygg fra 2021 til 2025.

Det pågår fortsatt målrettet ENØK arbeid, og utbygging av lokal energiproduksjon der det er egnet. Kartleggingen av egne bygg fortsetter. Administrasjonen vurderer at intensjonen i vedtakspunkt 1 er ivarettatt gjennom pågående arbeid, og prioriteringer gjøres i ordinær budsjettprosess.

Vedtakspunkt 2: Utnyttelse av arealer ved avtaler med private

Muligheten for å ta i bruk fylkeskommunale arealer til energiproduksjon gjennom avtaler med private aktører ses som en del av fylkeskommunens rolle som tilrettelegger, ikke som utbygger eller markedsaktør.

Det er nylig gjennomført en kartlegging av egnede grå arealer og tak i Vestfold for solkraftproduksjon i samarbeid med kommunene i Vestfold. Kartleggingen har resultert i en oversikt over hvilke grå arealer og tak i kommunene som kan være aktuelle for utbygging av solkraft. Kommunene får tilgang på resultatene og kart-filer som de kan benytte i sin planlegging. Kartleggingen er gjennomført på oppdrag fra Vestfold og Akershus fylkeskommuner og er gjennomført av Hafslund Rådgivning. Se vedlagt notat fra Hafslund Rådgivning som viser hovedfunnene i kartleggingsarbeidet. Kartleggingen viser at kun 4 av 931 gråareal og 173 av 17665 tak ligger innenfor eiendommer som eies av Vestfold fylkeskommune.

Videre legges det til rette for dialog mellom offentlig sektor og solkraftnæringen gjennom klima- og energinettverket og arbeid med regional planlegging. For eksempel skal Klima- og energinettverket i Vestfold og Telemark i samarbeid med Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gjennomføre dialogmøte med solkraftnæringen om bakkemontert solkraftproduksjon og arealspørsmål.

Eventuelle avtaler om bruk av fylkeskommunale arealer må vurderes konkret, basert på markedsmessige vilkår, relevant regelverk og interesse fra private aktører. Administrasjonen vurderer at det derfor ikke er hensiktsmessig å fastsette én generell avtale- eller anbudsmodell eller å foreta samlede vurderinger av langsiktig inntektspotensial på tvers av ulike arealer og prosjekter. Intensjonen i vedtakspunkt 2 anses som fulgt opp gjennom eksisterende kartlegging, dialog og tilrettelegging.

Vedtakspunkt 3: Samarbeid og lokal kraftproduksjon

Fylkeskommunen har over tid etablert gode samarbeidsarenaer med kommuner og næringsliv for å legge til rette for økt lokal kraftproduksjon. Den felles kartleggingen av egnede grå arealer og tak for solkraft i Vestfold gir kommunene et konkret verktøy for videre planlegging. Samarbeidet videreføres gjennom klima- og energinettverket og dialog med energinæringen om blant annet solkraft og arealspørsmål.

I handlingsprogrammet til regional plan for areal- og kraftkrevende virksomheter er det foreslått flere samarbeidstiltak og pilotprosjekter for lokal energiproduksjon, uten at fylkeskommunen etablerer et eget energiselskap. For eksempel:

- Pilotprosjekt for solkraft på masseuttak
- Pilotprosjekt for solkraft på parkeringsplass
- Samarbeidsprosjekt med kommune om solkraft på grått areal
- Småskala vindkraft knyttet til landbruk - kartlegge, formidle og samarbeide med næringen/partnerskapet
- Evaluere opprettelse av energikontor i andre fylker og vurdere opprettelse i Vestfold

Samlet vurderes intensjonen i vedtakspunkt 3 som ivaretatt gjennom etablerte samarbeidsstrukturer og pågående prosesser.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Vedtakspunkt 4: Investeringsbehov

Investeringsbehov knyttet til energitiltak følges opp gjennom fylkeskommunens ordinære budsjettprosesser. Behov for finansiering meldes inn av ansvarlige fagmiljøer og prosjekter som del av arbeidet med årlige budsjettforslag og økonomiplan. Tiltakene varierer i omfang og modenhet og vurderes derfor enkeltvis innenfor gjeldende økonomiske rammer. Videre prioritering skjer i forbindelse med budsjettforslag for 2027 og økonomiplan 2027–2030.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Fylkeskommunen arbeider, som beskrevet ovenfor i saken, i tråd med Vestfoldplanens hovedmål om å øke energiforsyningen.

Konsekvenser for CRPD

Ingen konsekvenser.

Fylkesdirektørens vurdering

Fylkesdirektøren legger de vurderinger som fremkommer under saksopplysninger til grunn for det arbeidet som er gjennomført og igangsatt. Fylkesdirektøren mener at vedtak i sak 146/25 er ivaretatt.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesdirektøren vurderer at intensjonene i vedtak 146/25 er ivaretatt gjennom eksisterende kartlegginger, tiltak, samarbeid og planprosesser. Det anbefales derfor at saken tas til orientering.

Vedlegg:

Notat hovedfunn screening solkraft

Mulighetsstudie solcelleanlegg Norconsult

Kartlegging Asplan Viak - sammendrag